

Kalbininkai priešinasi siūlymui, kad tėvai galėtų pasirinkti nelietuvišką vardą

[Irt.lt/naujienos/lietuvoje/2/1123048/kalbininkai-priesinasi-siulymui-kad-tevai-galetu-pasirinkti-nelietuviska-](https://www.irt.lt/naujienos/lietuvoje/2/1123048/kalbininkai-priesinasi-siulymui-kad-tevai-galetu-pasirinkti-nelietuviska-)

2019 m. gruodžio 6 d.

Pasas / BNS nuotr.

Teisingumo ministerija dėl nelietuviškų vardų rašybos dokumentuose kreipsis į Konstitucinį Teismą. Šiuo metu procesai per sudėtingi – Civilinės metrikacijos įstaigos neregistruoja taisyklių neatitinkančių vardų, tuomet tėvams tenka kreiptis į teismą.

Šie formuoja praktiką, kad vardą tėvai gali pasirinkti, kokį tik nori. Kalbininkai aiškina, kad pokyčiai gali įnešti sumaištį, mokiniams būtų neaišku, kaip rašyti ne tik vardus, bet ir kitus žodžius.

Diskusiją sukėlė Lavrinovičiaus šeimos atvejis

Darjušas Lavrinovičius treniruojasi be rūpesčių. Teismas jam su žmona leido dukrą pavadinti Leyla su „y“ ilgąja, nors prieš tai lietuvių kalbos komisija sakė, kad vardas neatitinka kalbos taisyklių.

„Jei adekvatus, gražus vardas, turi leisti pavadinti taip, kaip noriu. Praktiškai 4 mėnesių mano vaikas neegzistavo – be dokumentų, gal kažkam skristi reikės, gal liga, neduok Dieve“, – sako žinomas krepšininkas.

Arabiškos kilmės vardą su „y“ ilgąja tėvai išrinko dėl jo reikšmės – naktis. Reikšme domėjosi žmona.

Po teismo sprendimo ir visuomenėje prasidėjusios diskusijos, kokiais vardais tėvai gali pavadinti vaikus, Teisingumo ministerija pasikalbėti sukvietė visas pusės. Atsakyti turėtų Konstitucinis Teismas, kurio ministerija prašys išaiškinti nelietuviškų vardų rašybą asmens dokumentuose.

„Mes tikrai mylime lietuvių kalbą, bet pasaulis yra globalus, mūsų tautiečiai, piliečiai važiuoja gyventi kitur, paskui grįžta. Mes matome, kad šiandien įstatymas nėra visiškai tobulas ir yra keistinas“, – teigia teisingumo ministras Elvinas Jankevičius.

Svarstoma keisti teisės aktus

Taip pat svarstoma keisti teisės aktus – mat dabar procedūros užsitęsia. Civilinės metrikacijos, migracijos įstaigos atsisako dokumentuose registruoti tokius vardus, tuomet tėvai kreipiasi į teismą, jie paprastai leidžia ir tada vardas registruojamas.

„Keisti reikia, nes tėvai nori suteikti tokį vardą, koks patinka, o vardo parinkimas – privati gyvenimo dalis“, – įsitikinusi Jolanta Kuzmienė, Vilniaus miesto metrikacijos centro vedėja.

Kalbininkai sako, kad vardą galima duoti kokį nori, bet užrašyti reikia pagal lietuvių kalbos taisykles. Kitaip bus neaišku, kaip rašyti ne tik vardus bet ir bendrinius žodžius, pavyzdžiui, gaila.

„Tai tiem vaikam sumaištį ir daro – kodėl gaila negalima rašyti ilgąja? *Gayyya* vadinasi? Ką paaiškintumėt. Nėra valstybinė kalboj tokių“, – piktinasi Kazimieras Garšva, Lietuvių kalbos instituto mokslo darbuotojas.

Vardų ir pavardžių rašybos bylose dalyvaujanti teisininkė Evelina Dobrovolska sako, kad tėvams turėtų būti leista vaiko vardą pasirinkti laisvai – mat skirtinga rašyba traktuojama kaip kitas vardas.

Tarp siūlymų ir galimybės numatyti išimtis – mišrioms ar tautinių mažumų šeimoms.

Šiomet teismus Vilniuje dėl vardų rašybos pasiekė 5 bylos, tarp jų – vardai Maria ir Emilia su „ia“, Anna su dviem „n“ raidėmis.

Plačiau žiūrėkite reportaže:

